01/09/2023

1 Σεπτεμβρίου: Αγίες Τεσσαράκοντα Παρθένες και Ασκήτριες και Αμμούν ο διδάσκαλος αυτών

/ Βίοι Αγίων

Οι Άγιες Τεσσαράκοντα Παρθένες έζησαν την εποχή του βασιλέως Λικινίου στην Αδριανούπολη της Θράκης. Ο ηγεμών της περιοχής Βάβδος (περί το 305 μ.Χ.) τις συνέλαβε ως χριστιανές και τις προέτρεπε να προσκυνήσουν τα είδωλα.

Η Κελσίνα, μία εξ αυτών και η πρώτη της πόλεως, μετά τη θαρραλέα ομολογία της πίστεώς της τις εσύναξε όλες στην οικία της μαζί με τον διδάσκαλό τους, διάκονο Άγιο Αμμούν, για να ενισχυθούν προς το μαρτύριο.

Ο Αμμούν πήρε το χαρτί με τα ονόματά τους και τα διάβασε δυνατά ένα-ένα. Ύστερα είπε: *«Αγωνισθήτε υπέρ του Χριστού δια του μαρτυρίου, διότι έτσι θα καθίσει και ο Δεσπότης Χριστός στην πύλη της ουρανίου βασιλείας και θα σας προσκαλεί μία-μία κατ' όνομα, για να σας αποδώσει τον στέφανο της αιωνίου ζωής».*

Όταν και πάλι τις ανέκρινε ο ηγεμών, ομολόγησαν όλες σταθερά την πίστη τους. Με την προσευχή τους συνέτριψαν τα είδωλα και ο ιερεύς των ειδώλων ανυψώθηκε στον αέρα, μέχρις ότου, βασανιζόμενος από πύρινους αγγέλους, έπεσε νεκρός στη γη. Τότε ο Βάβδος πρόσταξε να κρεμάσουν τον Άγιο Αμμούν, να του ξύσουν τις πλευρές, να κάψουν τις πληγές του με αναμμένες λαμπάδες και να του φορέσουν στο κεφάλι χάλκινη πυρακτωμένη περικεφαλαία.

Επειδή ο Άγιος διαφυλάχθηκε αβλαβής από τα μαρτύρια, οδηγήθηκε μαζί με τις μαθήτριές του από τη Βερόη (σημερινή Στάρα Ζαγορά της Βουλγαρίας) στην Ηράκλεια, στον βασιλέα Λικίνιο.

Καθ' οδόν εμφανίσθηκε ο Κύριος και τους ενεθάρρυνε. Φθάνοντας στην πόλη πήγαν στον τόπο, όπου είχαν κατατεθεί τα τίμια λείψανα της Αγίας μάρτυρος Γλυκερίας (βλέπε 13 Μαΐου). Ενώ διανυκτέρευαν εκεί προσευχόμενες, παρουσιάσθηκε η Αγία λέγοντας: *«Καλώς ήλθατε, άγιες δούλες του Θεού! Προ πολλού περίμενα την λαμπρή εν Χριστώ συνοδεία σας, για να χορεύσωμε στεφανωμένες όλες μαζί με τους αγίους αγγέλους στην βασιλεία του Χριστού, τον οποίο μέχρις αίματος ομολογήσαμε».*

Στην Ηράκλεια τους έριξαν στα θηρία. Οι άγιες γυναίκες μαζί με τον διδάσκαλό τους προσευχήθηκαν όρθιες με υψωμένα τα χέρια, τα δε θηρία κατελήφθησαν από ύπνο και δεν τους άγγιξαν. Την ώρα που οι στρατιώτες άναβαν φωτιά για να τις ρίξουν μέσα, προφήτευσαν στον ασεβή Λικίνιο την επικράτηση του **Μεγάλου Κωνσταντίνου**, τη νίκη του χριστιανισμού και την κατάργηση της ειδωλολατρίας. Κατόπιν σφραγίσθηκαν με το σημείο του σταυρού και δέκα από αυτές πήδησαν αγαλλόμενες μέσα στις φλόγες υμνώντας τον Θεό, ο οποίος εδρόσισε το πυρ. Έτσι, αυτές μεν ετελειώθησαν εν ειρήνη στην πυρά, οκτώ δε αποκεφαλίστηκαν μαζί με τον διδάσκαλό τους Αμμούν. Από τις υπόλοιπες οι δήμιοι άλλες κατέσφαξαν και σε άλλες έβαλαν στο στόμα πυρακτωμένα σίδερα.

Τα ονόματά τους έχουν διασωθεί στο αρχαίο Μαρτύριόν τους (Bibliotheca Hagiographica Graeca 2280-2281) και είναι: Λαυρεντία η διάκονος, Κελσίνα, Θεοκτίστη (η Θεόκλεια), Δωροθέα, Ευτυχιανή, Θέκλα, Αρισταινέτη, Φιλαδέλφη, Μαρία, Βερονίκη, Ευλαλία (η Ευθυμία), Λαμπροτάτη, Ευφημία, Θεοδώρα, Θεοδότη,

Τετεσία, Ακυλίνα, Θεοδούλη, Απλοδώρα, Λαμπαδία, Προκοπία, Παύλα, Ιουλιάνα, Αμπλιανή, Περσίς, Πολυνίκη, Μαύρα, Γρηγορία, Κυρία (η Κυριαίνη), Βάσσα, Καλλινίκη, Βαρβάρα, Κυριακή, Αγαθονίκη, Ιούστα, Ειρήνη, Ματρώνα (η Αγαθονίκη), Τιμοθέα, Τατιανή, Άννα (η Ανθούσα).

Ωστόσο, στην ασματική Ακολουθία και σε νεότερους Συναξαριστές απαντούν τα εξής ονόματα: Αδαμαντίνη, Αθηνά, Ακριβή, Αντιγόνη, Αριβοία, Ασπασία, Αφροδίτη, Διόνη, Δωδώνη, Ελπινίκη, Ερασμία, Ερατώ, Ερμηνεία, Ευτέρπη, Θάλεια, Θεανώ, Θεανόη, Θεόνυμφη, Θεοφάνη, Καλλιρρόη, Καλλίστη, Κλειώ, Κλεονίκη, Κλεοπάτρα, Κοραλλία, Λάμπρω, Μαργαρίτα, Μαριάνθη, Μελπομένη, Μόσχω, Ουρανία, Πανδώρα, Πηνελόπη, Πολύμνια, Πολυνίκη, Σαπφώ, Τερψιχόρη, Τρωάς, Χάϊδω και Χαρίκλεια (βλ. Πρωτ. Κων/νου Πλατανιτου, Εορτολόγιον της Ορθοδόξου Εκκλησίας, Αποστολική Διακονία, εκδ. Δ , 1997, σελ. 23 υποσ.).

Πηγή: Ορθόδοξος Συναξαριστής